

สุนิสา แดงอำ 2555: การประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้: กรณีศึกษา
ไทยกะเหรี่ยง ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี วิทยาลัยวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
(การจัดการทรัพยากรป่าไม้) สาขาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ ภาควิชาการจัดการป่าไม้
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์นิตยา เมียนมิตร, ปร.ค. 89 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
ของชาวไทยกะเหรี่ยง ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยรวบรวมข้อมูลของชาวไทยกะเหรี่ยง
จำนวน 353 คน ครัวเรือน ด้วยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์
ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา พบว่า อายุเฉลี่ยของผู้ให้สัมภาษณ์ คือ 42 ปี ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 44.48)
สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานของครัวเรือนเฉลี่ยประมาณ 28 ปี ประกอบอาชีพ
นอกภาคเกษตรกรรม (ร้อยละ 84.14) รายได้รวมของครัวเรือน เฉลี่ย 66,100 บาทต่อครัวเรือนต่อปีครัวเรือนมี
ขนาดพื้นที่ถือครอง เฉลี่ย 11 ไร่ ต่อครัวเรือน ครัวเรือน (ร้อยละ 60.34) ไม่มีที่ดินการเกษตรเป็นของตนเอง
ดังนั้นจึงครอบครองเฉพาะที่เป็นที่อยู่อาศัยเท่านั้น สำหรับลักษณะการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ของ
ครัวเรือน ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ด้านการเป็นแหล่งอาหารเช่นการเก็บหาหน่อไม้ (ร้อยละ 58.36) การเก็บเห็ด
(ร้อยละ 54.39) ผู้ให้สัมภาษณ์มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อยู่ในระดับสูง และผู้ให้สัมภาษณ์
ร้อยละ 66.01 มีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยส่วนมาก (ร้อยละ 49.36) มีความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจาก
ปู่ ย่า ตา ยาย การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ส่วนใหญ่มีการประยุกต์ใช้
พิธีกรรมเกี่ยวกับต้นไม้ ได้แก่ พิธีไหว้ต้นไม้ใหญ่ และพิธีบวชต้นไม้

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติ ระหว่าง ข้อมูลทางประชากร สภาพทางเศรษฐกิจ-สังคมกับการ
ประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยใช้สถิติไคสแควร์ พบว่า อายุ รายได้ของ
ครัวเรือน ขนาดพื้นที่ถือครอง ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐาน รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน การใช้ประโยชน์
ทรัพยากรป่าไม้ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มี
ความสัมพันธ์กับการประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ มีความสัมพันธ์อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ลายมือชื่อนิตดา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก